

**საქართველოში ძალაშია საქართველოს პარლამენტის
1996 წლის 29 მაისის N 152 დადგენილებით**

კონვენცია 98

**კონვენცია კოლექტიური მოლაპარაკების ორგანიზებისა და
გამართვაზე უფლებათა პრინციპების
გამოყენების შესახებ**

შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის გენერალურმა კონფერენციამ, რომელიც შრომის საერთაშორისო ბიუროს აღმინისტრაციული საბჭოს მიერ იქნა მოწვეული და შეიკრიბა 1949 წლის 8 ივნისს თავის 32-ე სესიაზე,

დაადგინა, მიეღო რიგი წინადადებები კოლექტიური მოლაპარაკების ორგანიზებასა და გამართვაზე უფლებათა პრინციპების გამოყენების შესახებ, რაც წარმოადგენს სესიის დღის წესრიგის მე-4 პუნქტს და გადაწყვიტა, მიეცა ამ წინადადებებისათვის საერთაშორისო კონვენციის ფორმა,

1949 წლის 1 ივნისს იღებს ამ კონვენციას, რომელიც შეიძლება იწოდებოდეს, როგორც კონვენცია კოლექტიური მოლაპარაკების ორგანიზებასა და გამართვაზე უფლებათა პრინციპების გამოყენების შესახებ.

მუხლი 1

1. მშრომელები სარგებლობენ სათანადო დაცვით ნებისმიერი იმ დისკრიმინაციული მოქმედების საწინააღმდეგოდ, რომლებიც მიმართულია შრომის სფეროში გაერთიანების თავისუფლების შეღაბვისაკენ.

2. ასეთი დაცვა გამოიყენება განსაკუთრებით იმ მოქმედებათა მიმართ, რომლებიც მიზნად ისახავენ:

ა) სამუშაოზე მშრომელის მიღებას ან მისთვის სამუშაოს შენარჩუნებას იმ პირობით, თუ ის არ შევა პროფესიულურში ან გამოვა პროფესიულურში;

ბ) მშრომელის გათავისუფლებას ან სხვა ნებისმიერი მეთოდით გიანის მიყენებას იმ საფუძველზე, რომ იგი პროფესიულურში წევრია ან მონაწილეობას იღებს პროფესიულურ საქმიანობაში არასამუშაო დროის ან სამუშაო დროშიც მეწარმესთან შეთანხმებით.

მუხლი 2

1. მშრომელთა და მეწარმეთა ორგანიზაციები სარგებლობენ სათანადო დაცვით ერთმანეთის ან მათი ავენტების, ან წევრთა მხრიდან ჩარევის ნებისმიერი აქტის საწინააღმდეგო ორგანიზაციების შექმნის, საქმიანობისა და მართვისას.

2. კერძოდ, მოქმედებები, რომლებიც მიზნად ისახავენ მშრომელთა ორგანიზაციის ჩამოყალიბებისათვის ხელშეწყობას მეწარმეთა ან მეწარმეთა ორგანიზაციის ბაგონობის ქვეშ ან მშრომელთა ორგანიზაციის მხარდაჭერას დაფინანსების ან სხვა გზით მეწარმეთა ან მეწარმეთა ორგანიზაციების მიერ მათ საქმიანობაზე კონფრონლის დაწესების მიზნით, ამ მუხლის თანახმად განიხილება, როგორც ჩარევა.

მუხლი 3

იქ, სადაც ეს აუცილებელია ქვეყნის პირობების შესაბამისად და ორგანიზებაზე უფლების პატივისცემის უზრუნველყოფის მიზნით იქმნება აპარატი.

მუხლი 4

იქ. სადაც ეს აუცილებელია, ქვეყნის პირობების შესაბამისად მიიღება ბომები მეწარმისა ან მეწარმეთა ორგანიზაციის, ერთის მხრივ, და მშრომელთა ორგანიზაციის, მეორეს მხრივ, ნებაყოფილობით საფუძველზე მოლაპარაკებათა წარმოების პროცედურის სრული განვითარებისა და გამოყენების წახალისებისა და ხელშეწყობისათვის კოლექტიური ხელშეკრულების დადგების შრომის პირობების რეგულირების მიზნით.

მუხლი 5

1. ქვეყნის კანონმდებლობით განისაზღვრება შეიარაღებული ძალებისა და პოლიციის მიმართ რა ბომით იქნება გამოყენებული ამ კონვენციით გათვალისწინებული გარანტიები.
2. შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის წესდების მე-19 მუხლის მე-8 პუნქტში მოცემული პრინციპების შესაბამისად, ორგანიზაციის ნებისმიერი წევრის მიერ ამ კონვენციის რატიფიცირება არ განიხილება, როგორც არსებული კანონების, სასამართლო გადაწყვეტილებების, ჩვეულებათა ან შეთანხმებების, რომელთაც შეიარაღებული ძალებისა და პოლიციის პირად შემადგენლობას ამ კონვენციით გათვალისწინებული უფლებამოსილებები ენიჭება, შელახვად.

მუხლი 6

ამ კონვენციის მოქმედება არ ვრცელდება სახელმწიფო მოხელეებზე. იგი არანაირად არ იქნება განმარტებული, როგორც მათი უფლებისა და დებულების შემლახავი.

მუხლი 7

ამ კონვენციის რატიფიცირების თვითციალური დოკუმენტები რეგისტრირებისათვის ეგბავნება შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალურ დირექტორს.

მუხლი 8

1. ეს კონვენცია აკავშირებს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის მხოლოდ იმ წევრებს, რომელთა სარატიფიკაციო დოკუმენტები რეგისტრირებულია გენერალური დირექტორის მიერ.
2. იგი ძალაში შედის 12 თვის შემდეგ, იმ დღიდან, რაც გენერალური დირექტორი რეგისტრიციაში გაატარებს ორგანიზაციის ორი წევრის სარატიფიკაციო დოკუმენტებს.
3. საბოლოოდ ეს კონვენცია ორგანიზაციის თითოეული წევრის მიმართ ძალაში შედის ამ წევრის მიერ რატიფიცირების შესახებ დოკუმენტების რეგისტრაციიდან 12 თვის შემდეგ.

მუხლი 9

1. განცხადება, რომელიც ეგბავნება შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენარალურ დირექტორს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის წესდების 35-ე მუხლის მე-2 პუნქტის დებულებათა შესაბამისად, მიუთითებს:
 - ა) ტერიტორიებს, რომელთა მიმართაც ორგანიზაციის დაინტერესებული წევრი კისრულობს ამ კონვენციის დებულებათა უცვლელად გამოყენებას;
 - ბ) ტერიტორიებს, რომელთა მიმართაც იგი კისრულობს გამოიყენოს ამ კონვენციის დებულებანი ცვლილებებით;
 - გ) ტერიტორიებს, რომელთა მიმართაც ეს კონვენცია არ იქნება გამოყენებული და მიმდებს, რის გამოც იგი არ გამოიყენება;

- დ) ტერიტორიებს, რომელთა მიმართაც იგი აყოვნებს გადაწყვეტილების მიღებას მომავალში დებულებათა შემდგომ განხილვამდე.
2. ამ მუხლის 1 პუნქტის "ა" და "ბ" ქვეპუნქტები აღნიშნული ვალდებულებები ითვლება სარატიფიკაციო დოკუმენტების განუყოფელ ნაწილად და მათ მოსდევთ ერთნაირი შედეგები.
3. ორგანიზაციის ნებისმიერ წევრს შეუძლია ახალი განცხადებით უარი თქვას წინა განცხადებაში მოყვანილ ყველა შენიშვნაზე ან მათ ნაწილზე ამ მუხლის I პუნქტის "ბ", "გ" და "დ" ქვეპუნქტების ძალით.
4. ორგანიზაციის ნებისმიერ წევრს შეუძლია იმ პერიოდების გასვლის შემდეგ, როცა მე-2 მუხლის შესაბამისად შეიძლება ამ კონვენციის დენონსირება, გენერალურ დირექტორს გაუგზავნოს ახალი განცხადება, რომელიც ცვლის ნებისმიერი წინა განცხადების პირობებს და მიუთითებს მოცემულ ტერიტორიებზე არსებულ დებულებებს.

მუხლი 10

1. განცხადებაში, რომელიც ეგზავნება შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალურ დირექტორს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის წესდების 35-ე მუხლის მე-4 და მე-5 პუნქტების დებულებათა შესაბამისად, მითითებულია მოცემული ტერიტორიების მიმართ ეს კონვენცია უცვლელად გამოიყენება თუ შეცვლილია. თუკი განცხადებაში მითითებულია, რომ კონვენციის დებულებანი გამოიყენება ცვლილებებით, მაშინ, უნდა დატუსტდეს - სახელდობრ რა ცვლილებებით.
2. ორგანიზაციის დაინტერესებულ წევრს ან წევრებს საერთაშორისო მმართველობას შეუძლია ნებისმიერ დროს ახალი განცხადებით უარი თქვას წინა განცხადებაში მითითებულ ცვლილებათა მთლიან ან ნაწილობრივ გამოყენებაზე.
3. ორგანიზაციის დაინტერესებულ წევრს ან წევრებს ან საერთაშორისო მმართველობას შეუძლია იმ პერიოდში, როცა მე-11 მუხლის შესაბამისად შესაძლებელია ამ კონვენციის დენონსირება, გაუგზავნოს გენერალურ დირექტორს ახალი განცხადება, რომელიც შეცვლის ნებისმიერ წინა განცხადებას და აცნობებს ამ კონვენციის გამოყენების დებულებათა შესახებ.

მუხლი 11

1. ორგანიზაციის ნებისმიერ წევრს, რომელმაც მოახდინა ამ კონვენციის რატიფიცირება, მისი თავდაპირველი ძალაში შესვლიდან ათწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ, შეუძლია მისი დენონსირება შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალური დირექტორისათვის გაგზავნილი და ამ უკანასკნელის მიერ რეგისტრირებული დენონსირების აქტით. დენონსირება ძალაში შედის დენონსირების შესახებ აქტის რეგისტრირებიდან ერთი წლის შემდეგ.
2. ორგანიზაციის ყოველი წევრი, რომელმაც ამ კონვენციის რატიფიცირება მოახდინა და წინა პუნქტში მოხსენებული ათწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ ერთი წლის ვადაში არ ისარგებლებს ამ მუხლით გათვალისწინებული თავისი უფლებებით დენონსირების შესახებ, იქნება შებლუდული შემდგომი ათწლიანი პერიოდით და საბოლოოდ ამ კონვენციის დენონსირებას შეძლებს ყოველი ათწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ ამ მუხლით გათვალისწინებული წესით.

მუხლი 12

1. შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალური დირექტორი აცნობებს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ყველა წევრს ორგანიზაციის წევრთა მიერ გაგმავნილ რატიფიცირების ყველა დოკუმენტის რეგისტრირების, განცხადებისა და დენონსირების აქტების შესახებ.
2. გენერალური დირექტორი ორგანიზაციის წევრებს აცნობებს რა, მის მიერ მიღებული მეორე დოკუმენტის რეგისტრირებას, მათ ყერადღებას მიაპყრობს ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღს.

მუხლი 13

შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალური დირექტორი გაერო-ს გენარალურ მდივანს გაერო-ს წესდების 160-ე მუხლის შესაბამისად, რეგისტრირებისათვის უგბავნის სრულ ცნობებს რატიფიცირების დოკუმენტების, განცხადებების, დენონსირების აქტების შესახებ, რომლებიც წინა მუხლის შესაბამისად მის მიერაა რეგისტრირებული.

მუხლი 14

ყოველთვის, როცა შრომის საერთაშორისო ბიუროს ადმინისტრაციული საბჭო აუცილებლად მიიჩნევს, იგი გენერალურ კონფერენციას წარუდგენს მოხსენებას ამ კონვენციის გამოყენების შესახებ და გადაწყვეტს, საჭიროა თუ არა კონფერენციის დღის წესრიგში საკითხის შეტანა კონვენციის სრული ან ნაწილობრივი შეცვლის შესახებ.

მუხლი 15

1. იმ შემთხვევაში, თუ კონფერენცია მიიღებს ახალ კონვენციას - მთლიანად ან ნაწილობრივ შეცვლილს - და თუკი ახალი კონვენციაში არ იქნება გათვალისწინებული საწინააღმდეგო, მაშინ:

- ა) ორგანიზაციის რომელიმე წევრის მიერ ახალი, შეცვლილი კონვენციის რატიფიცირება გამოიწვევს ამ კონვენციის ავტომატურ, მე-11 მუხლის დებულებებისაგან დამოუკიდებლად, დაუყვნებლივ დენონსირებას იმ პირობით, რომ ახალი, შეცვლილი კონვენცია ძალაში შევიდა;
 - ბ) ახალი, შეცვლილი კონვენციის ძალაში შესვლიდან ეს კონვენცია დახურალია ორგანიზაციის წევრებისათვის სარატიფიკაციოდ.
2. ეს კონვენცია ყოველ შემთხვევაში ფორმითა და შინაარსით ძალაში რჩება ორგანიზაციის იმ წევრთათვის, რომლებსაც არ მოახდენს ახალი, შეცვლილი კონვენციის რატიფიცირება.

მუხლი 16

ამ კონვენციის ინგლისური და ფრანგული ტექსტები თანაბარძალოვანია.